

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 28. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075253840/facsimile.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

II.

Første Aften, 30te December 1884.

Første Aften tilhørte Kunstnerparret Phister.

I den geniale Skuespiller, hvis Vid har glædet næsten to Menneskealdre, og i hans dygtige Hustru, hvis livfulde Pernille opstod igen til Holbergs Ære, legerliggjordes Holbergs uovertrufne dramatiske Evne.

Straks i Kantaten stod Professor Phister som et lysende Eksempel for Gammel og Ung ved vor Scene. Vore to første Skuespillere, Brødrene Poulsen, optraadte ved Siden af ham. Men den enes Patos syntes hultonig og den andens Foredrag altfor hverdagsudvisket — Phister derimod talte eller spillede Recitationens faa Ord med en skolet Finhed og en gennemsigtig Anskuelighed, som kun Scenens store Mestre ejer. Man følte, at han som Kunstner tilhørte en Tid, hvor Indøvelsen var større end nu.

Saa opførtes *Den Stundesløse*.

Hvor vittigt og lystigt dog Stykket er! Er ikke Holberg selv heri den snarraadige og forslagne Oldfux, som river alle os stundesløse, der har travlt med ingenting i dette korte Liv, hen i den himmelfødte Kunsts Guddommelighed? Stykket er ungdommeligt i dets Sætten-sig-udover alle rimelige Hensyn. Holberg har valgt sig den Stundes-

løses Karakter, fordi han derigennem kunde skabe den allerkaadeste Forvirring paa Scenen.

Ganske stod Opførelsen ikke i Harmoni med Stykket.

Fru Phister spillede Pernille ligesaa glimrende som i gamle Dage. Bestandig bevarede den flinke Husaand — Vielgeschreis drillende Puk — Smilet tindrende i Øjet, Latteren lurende om Munden. Hun legede den lystigste Leg med sine Repliker, løftede og sænkede Stemmen — lidt for hyppigt — som vippede hun Ordene ud. Siden hendes Dage har Pernille ikke staaet saa ungdommelig paa Teatrets Brædder.

Professor Phister havde hædret Festen med at overtage sin Glansrolle Oldfux. Det kan ikke nægtes, at Alderen havde lagt sin tunge Haand paa den store Kunstner. Benene vilde ikke ret med, Holdningen var lidt bøjet — man kom uvilkaarligt til at tænke paa Bedsteforældrenes Menuet ved Sølvbrylluppet. Dog undertiden skød den unge Oldfux op i den gamle Professor, og saa udslyngedes en eller anden Replik med rivende Tungefærdighed eller betonedes med farvemættet Lune. Tyskeren var henrivende i sin Dialekt: hvad gjorde det saa, om Skuespilleren ikke længer mægtede at svippe ind under Bordet? Pudsenmageren stod levende for os i den Skikkelse, som Phister i sin Ungdom havde skabt.